

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No. | General Publication Number: 1982

FCR Sertifika No. | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Alt Marka | Imprint: Fecr

Yayın No | Publication Number: 1153

Kitap Adı : Ruhun Şadırvanı

Book Title: The Fountain of the Soul

ISBN : 978-625-8910-09-4

DOI : doi.org/10.70458/fcr.9786258910094

Yazar | Author: Abdullatif Acar

Yayın Türü: Kitap | Publication Type: Book - Monograph

Yayın Dili: Türkçe | Language: Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 130 (xii+114)

Yayın Tarihi | Publication Date: Ağustos | August 2026

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HRHP - İslami yaşam ve uygulama | Islamic life & practice

BISAC: REL062000 - Din / Maneviyat | Religion / Spirituality

THEMA: QRVK - Ruhani ve dini deneyimler | Spirituality and religious experience

LC Classification: BP188.2 - İslami dinî hayat – dinî tefekkür/adanmışlık edebiyatı, genel eserler | Islamic religious life – devotional literature, general works

DEWEY: 297.5 - İslam ahlakı ve dinî deneyim, yaşam ve uygulama | Islamic ethics and religious experience, life, practice

WoS Category: Din | Religion

WoS Citation Topics Meso: 6.256 - Din | Religion

WoS Citation Topics Micro: 6.256.525 - Maneviyat | Spirituality

Scopus Subject Areas: 1212 - Din Araştırmaları | Religious Studies

Atıf Bilgisi | Cite as: Acar, Abdullatif. *Ruhun Şadırvanı*. FCR Yayın Ltd.-Fecr, 2026.

© Tüm hakları saklıdır | All rights reserved: FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Ruhun Şadırvanı

Abdullatif ACAR

Ankara 2026

Yazar Hakkında | About the Author

Abdullatif ACAR

1973 yılında Erzurum'un Narman ilçesinde doğdu. Anadolu Üniversitesi Kamu Yönetimi ve İlahiyat mezunudur. Mesleki hayatını İmam-Hatip olarak sürdüren yazarın düşünce dünyası, ilahiyat, etik ve toplumsal değerler ekseninde şekillendi. Yazın yolculuğuna *Namazla Aslına Dönmek* adlı eseriyle başladı. Ardından *Söz Deyip Geçme, İnsan Olmam Neyi Gerektirir* ve *Faziletlerin Kaynağı* kitaplarını kaleme aldı. Eserlerinin yanı sıra pek çok gazete ve dergide düşünce yazılarını okurla buluşturmaya devam eden Acar, evli ve dört çocuk babasıdır. Çalışmalarını hâlen Kayseri'de sürdürmektedir.

Born in 1973 in Narman, Erzurum, Acar graduated from Anadolu University with degrees in Public Administration and Theology. He has pursued his professional career as an imam-hatip, while his intellectual interests have developed around theology, ethics, and social values. He began his writing career with *Returning to Your True Self through Prayer*. He subsequently authored *Do Not Dismiss It as Mere Words*, *What Does Being Human Require of Me*, and *The Source of Virtues*. In addition to his books, Acar continues to share his reflections and essays with readers through various newspapers and magazines. He is married and has four children. He currently lives and continues his work in Kayseri

Kitap Hakkında

Ruhun Şadırvanı

Ruhun Şadırvanı, suyun fiziksel niteliklerini insanın manevi oluşumu ve ahlaki gelişimi için kapsamlı bir metafor olarak kullanan dinî-ahlaki bir düşünce eseridir. Çalışma, insanın fitratından başlayarak nefis terbiyesi, kalp arınması, ahlaki erdemler ve vuslat arayışına uzanan bir içsel yolculuğu suyun donma, bulanma, akma, temizleme, buharlaşma ve yağmura dönüşme hâlleri üzerinden yorumlamaktadır. Eserde tefekkür, tevazu, sabır, vefa, ihlas, niyet, merhamet, affetme, teslimiyet, tevekkül ve tövbe gibi kavramlar Kur'an ayetleri, hadisler, tasavvufi anlatılar, menkıbeler ve gündelik hayat gözlemleriyle ilişkilendirilmektedir. Su ile toprak arasındaki tamamlayıcılık, insanın vakar ve tevazu dengesini; bulanık veya donmuş su, gaflet ve kalp katılığı; abdest ve tövbe, manevi temizlenmeyi; Zemzem, tevekkül ve teslimiyeti; damlanın ummana ulaşması ise benlikten arınarak vahdet ve vuslata yönelişi temsil etmektedir. Eserin son bölümlerinde nefsin mertebeleri suyun dönüşüm aşamalarıyla açıklanmakta, gözyaşı samimiyet ve rahmetin ifadesi olarak ele alınmaktadır. Böylece *Ruhun Şadırvanı*, tabiatı ahlaki tefekkürün dili hâline getirerek okuyucuyu özüne dönmeye, davranışlarını muhasebe etmeye, kalbini arındırmaya ve insanlarla ilişkilerinde merhamet, vefa ve sorumluluk bilinci geliştirmeye çağıran bütüncül bir manevi eğitim yaklaşımı ortaya koymaktadır. Anlatım boyunca su yalnızca benzetme unsuru değil, insanın yaratılışını, kulluk bilincini ve toplumsal sorumluluğunu görünür kılan öğretici bir işaret olarak konumlandırılır. Bu yönüyle çalışma, bireysel arınma ile toplumsal iyiliği aynı ahlaki istikamette buluşturmayı hedefler.

Anahtar Kelimeler: Su metaforu; Manevi arınma; Nefs terbiyesi; Ahlaki erdemler; İslam ahlakı

About the Book

The Fountain of the Soul

The Fountain of the Soul is a religious and ethical work that employs the physical qualities of water as an extensive metaphor for spiritual formation and moral development. Beginning with human nature, the book traces an inner journey through self-discipline, purification of the heart, ethical virtues, and the search for reunion with the divine, interpreting these themes through water's freezing, clouding, flowing, cleansing, evaporation, and return as rain. Concepts such as contemplation, humility, patience, loyalty, sincerity, intention, mercy, forgiveness, surrender, trust in God, and repentance are discussed through Qur'anic verses, hadiths, Sufi narratives, moral anecdotes, and observations from everyday life. The complementarity of water and soil symbolizes the balance between dignity and humility; frozen or turbid water represents heedlessness and hardness of heart; ablution and repentance signify spiritual purification; Zamzam represents trust and surrender; and the journey of the drop toward the ocean signifies liberation from ego and movement toward unity and spiritual reunion. In the final sections, the stages of the self are explained through transformations of water, while tears are interpreted as expressions of sincerity and mercy. Thus, the book develops a holistic model of spiritual education that connects personal purification with ethical responsibility toward others within family and social life.

Keywords: Water metaphor; Spiritual purification; Self-discipline; Moral virtues; Islamic ethics

*Sevgili torunum Nil İpek'e dedesinden bir gönöl mirasıdır...
Satır aralarındaki hikmeti hayatına hâkim kılması ve bu eseri
ömrü boyunca saklayacağı aziz bir anı bilmesi temennisiyle...*

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ

xiii

I. BÖLÜM

SUYUN MAYASI (FITRAT)

TEFEKKÜR: AKLIN VE RUHUN MUKADDES YOLCULUĞU	1
SU VE İNSAN: İKİ RUHUN AYNASI	3
Suyun Aynasında Kendini Okumak	4
TOPRAĞIN VAKARI SUYUN TEVAZUSU	5
İçsel Engel: Nefsin Perdesi	7
İzzet ve Vakarlı Duruş	8
Özündeki Duruluğu Korumak	9
Su Testisi Hikâyesi	10
AKIŞIN İZZETİ VE SABIR	13
Ömür Sermayesinin Muhasebesi	14
Zikir ve İstikamet	15
ŞEFAFLIK BERRAKLIK VE RUHUN AYNASI	16
Suret ve Siret Aynası	18
Niyetin Safiyeti	18
Ruhun Bulanıklığı	20
İhanet ve Arınma	21
İyi Niyet ve Aktar	22
AMELLERİN RUHU: İHLAS	23
Kibir ve Enaniyet	24
Riya İçin Amel Edenlerin Akıbeti	26

II. BÖLÜM

GÖNÜL COĞRAFYASINDA MEVSİMLER

SU VE VEFA (VEFA YOKUŞU)	31
Suyun Hakkına Hürmet: İsrâf Etmemek	32
Vefa Yokuşu ve Taşlaşan Kalpler	34
Bir Yudumdan Kırk Yıla	34
Ebu'l-Vefâ'nın Oğlu ile İmtihanı	35
DİL ÜSLUP VE GÖNÜL SUYU	37

Tatlı Dil ve Gönül İnşası	38
Nebevi Bir Miras: Kelamın Berraklığı	39
Sözün Hukuku	39
Yaşlı Hükümdar ve Saray Hattatı	41
YAĞMUR VE İNSAN	42
Kaderin Sağanağında Niyet	43
Vahyin Damlalarıyla Dirilmek	44
BİR CEMRE DE YÜREĞİMİZE DÜŞSE!	45
Donan Kardeşlik Sönen Merhamet	46
Manevi Bir Bahar Başlatmak	47
RUHUN SUYU: AFFETMEK	48
Mümin Müminin Suyu ve Elidir	49
Mescide İdrarını Yapan Bedevi: Merhametin Tasfiyesi	50
Mekke'nin Fethi ve Merhamet Sağanağı	51
Kuyunun Temizlediği Haset	52
Gönül Lekesini Silmek	53

III. BÖLÜM

SUYUN DONMASI VE BULANMASI (NEFS VE GAFLET)

RUHUN KIŞI: KALP KATILIĞI	57
Kalp Gözü ve İman Nuru	58
Buzun İnadı ve Zikrin Sıcaklığı	59
BUZ GİBİ ÖMÜR ERİYİP TÜKENİYOR	61
Sermayesi Tükenen Adam	61

IV. BÖLÜM

ŞADIRVANDA ARINMA

RUHUN ABDESTİ	67
Maddeden Manaya Manevi Hicret	67
Öfkenin Ateşini Söndüren Su	69
Mahşerin Nurlu Nişanı	70
TÖVBE SUYU İLE YIKANMAK	71
Fıtrata Müdahale ve Bozulmuş Akıntılar	71
Arınma Nehri: Tövbe	73
Pişmanlık Ateşinin Yandığı Ocak: Kalp	74
Kalp Ocağında Isınan Abdest Suyu	76
Su Yatağına Dönmez: Nasuh Tövbesi	80

ZEMZEM: BİR TESLİMİYET HİKÂYESİ	81
Su Üzerinden Gelen Mesaj	82
Sizin İsmail'iniz Kim?	83
DAMLADAN UMMANA YOLCULUK	84
Kesretten Vahdete: İrfan Yolculuğu	85
Dünyadan Ahirete Uzanan Islak Köprü	86
Damladan Köprüler Kurmak	89
Vahdetle Şahlanan Güç	90

V. BÖLÜM

MUHASEBE VE VUSLAT

RUHUN BUHARLAŞMASI (Mana ve Madde: Ruh ile Bedenin Dengesi)	95
Akıl ve Nefsin Ezeli Mücadelesi	95
Aşkın Hararetiyle Buharlaşmak	96
Vuslat Sahiline Doğru: Tevazu ve Teslimiyet	98
Susuz Adam ile Yüksek Duvarın Hikâyesi	99
Ruhun Buharlaşma Durakları	100
GÖZYAŞI: RUHUN ŞADIRVANDAN SÜZÜLEN RAHMET	102
Öze Dönüş ve Arınış	103
Arşın Gölgesinde Bir Damla Serinlik	106
Gözyaşının Diliyle Dua	106
ŞADIRVANDAN AYRILIRKEN...	
Delik Testi Hikâyesi: Kusurdaki Gizli Define	107

DİZİN	111
--------------	------------

ÖN SÖZ

Bismillah...

Su; sadece susuzluğumuzu gideren bir madde değil, bize hayatın, arınmanın ve tevazuun dilini öğreten kadim bir muallimdir. Yüce Mevlâ, “*Her canlıyı sudan yarattık.*”¹ buyururken aslında bize özümüzü ve aslımızı işaret etmektedir. Bizler topraktan halk edildik; fakat o toprağa can veren, onu bir avuç çamurdan “eşref-i mahlukat” suretine dönüştüren yine suyun o birleştirici gücüydü.

Hayata ve eşyaya dair gözlerimi, suyun hep buz tutmuş hâlini yansıtan Erzurum’da açtım. Yıllar evvel, o sert iklimde hafızlık rahlesine ilk oturduğumda, suyun “donuk” hâlini iliklerime kadar hissetmiştim. Çarşıda bıyıkları buz tutmuş amcaları, soğuktan elleri kitaplarına yapışan talebe arkadaşlarımı hayal meyal hatırlıyorum. “Damdan dama atlarken havada donan kedi” hikâyesi her ne kadar Erzurum’un meşhur bir mübalağası olsa da şehrin o beyaz örtüsü her şeyi dondururdu. Hiç unutmam; dedem kışın suyun aktığını gördüğünde, “*Kışın suyun akması hayra alamet değildir.*” derdi. O zamanlar küçük bir çocuk olarak bunun hikmetini hayretle düşünür dururdum. Sonradan anladım ki bu söz, “Kış kışlığını yapacak ki yaz da yaz olsun.” titizliğiyle ve korkusuyla söylenmiş... Bu tembihin altında, aslında bahara duyulan o derin özlem ve suyun özgürce akışına olan hasret yatıyormuş.

Hafızlık eğitimi için İstanbul’a geldiğimde ise zihnimdeki o buzların yavaş yavaş çözülmeye başladığını fark ettim. Derslerimizi ifade ederken artık su metaforu hayatımızın merkezindeydi. Hocalarımızdan “*Su gibi ezber verdi.*”, “*Su gibi okudu.*” cümlelerini duymak; “*Evladım, su gibi akıcı olmalısın.*” nasihatlerini dinlemek, suyu bizim için bir hafızlık hatırası hâline getir-

¹ Enbiyâ, 21/30.

mişti. Zihinlerde saklanan ayetler, tıpkı yer altından süzölüp gelen pınarlar gibi gönöl şadırvanımıza döküldüğünde seviniyor; zihnimiz tıkağıında ise mahzun oluyorduk. Özellikle İstanbul camilerindeki şadırvanların öğrencilik yıllarımda çok farklı bir yeri vardı. Onlar bizim için sadece abdest alınan yerler değil, birer sığınma, arınma, durulma ve bazen de sessizce dinlenme limanlarıydı. Su gibi narin ve zarif akamayan günlerin yorgunluğunu, o şadırvanlardan süzölen suyun sesiyle giderirdik.

Elinizdeki bu çalışma, *Ruhun Şadırvanı* ismini rastgele almadı. Bu eser, o talebelik yıllarımın gönöl heybesinde birikenlerin bir aktarımı olarak şekillendi. Hayat, avuçlarımızda hızla eriyen bir buz kalıbı gibi akıp giderken; katılaşıan kalplerimizi hidayet yağmurlarıyla yumuşatmaya, bulanana zihinlerimizi tövbe musluğuyla durulamaya ne kadar da muhtacız... Suyun hâllerini; donmasını, bulanmasını ve nihayetinde saflaşıarak akışa geçmesini insan ruhunun mertebeleriyle birlikte okumaya gayret ettim.

Eğer bu kitaptan süzölen bir cümle, gönöl coğrafyanızdaki bir kuruluğa su serpebilirse bu, suyun azizliğindendir. Gayret bizden, tevfiğ ise her damlayı bir hikmetle halk eden Rabbimizdendir.

Gönöl pınarınızın hep gür akması duasıyla...

Abdullatif ACAR/Kayseri 2026